

Obywatelskie Forum Legislacji

Praktyka stosowania Regulaminu pracy Rady Ministrów

Informacja o projekcie Obywatelskiego Forum Legislacji i trzecie kwartalne podsumowanie obserwacji

Obywatelskie Forum Legislacji zauważa, że dzięki nowemu interfejsowi platformy Rządowego Procesu Legislacyjnego korzystanie z serwisu jest łatwiejsze i bardziej intuicyjne, a zamieszczone w nim informacje – znacznie bardziej czytelne. Choć na konsultacje publiczne projektów ustaw coraz częściej wyznacza się właściwy czas, nie brakuje też przykładów słabo umotywowanego skracania tego terminu. Ciągłe zdarzają się nieprawidłowości i utrudnienia w prowadzeniu procesu konsultacji publicznych projektów ustaw przygotowanych przez rząd. Nie wszystkie zgłoszone uwagi są publikowane na mającej temu służyć platformie RPL, a część dokumentów umieszczana jest na niej z dużą zwłoką. Nie ma jednego, stosowanego przez wszystkie ministerstwa sposobu odpowiedzi na otrzymane uwagi, ani formy „raportu z konsultacji”. Nie ma zwyczaju rzetelnego informowania opinii publicznej o zawieszeniu prac nad projektami ustaw. Wnioski takie zawarte są w trzecim kwartalnym podsumowaniu obserwacji zrealizowanej w okresie od listopada 2014 do końca lutego 2014.

Obywatelskie Forum Legislacji (dalej: OFL) od lat jest społecznym obserwatorem procesu stanowienia prawa oraz recenzentem zachodzących w nim zmian. Wielokrotnie dostrzegaliśmy i sygnalizowaliśmy publicznie niedostatki tego procesu, w szczególności w fazie przygotowywania rządowych projektów aktów prawnych. Stoimy na stanowisku, że proces stanowienia prawa powinien być przejrzysty i umożliwiać uczestniczenie w nim każdego zainteresowanego podmiotu. Naszym zdaniem cele te można najlepiej zagwarantować tworząc ustawowe gwarancje partycypacji obywateli w procesie stanowienia prawa.

1 stycznia 2014 r. wszedł w życie nowy Regulamin pracy Rady Ministrów¹. Przygotowanie tego dokumentu rządowego było odpowiedzią na artykułowane publicznie – między innymi przez OFL – postulaty stworzenia jednolitej i wewnętrznie spójnej regulacji rządowego procesu stanowienia prawa, w tym także zapewnienia należytej roli konsultacji publicznych w tym procesie. W nowym Regulaminie – co jest jego niewątpliwą zaletą – po raz pierwszy w sposób wyczerpujący, a także co do zasady zgodny z postulatami organizacji obywatelskich, określono reguły prowadzenia uzgodnień, konsultacji publicznych oraz opiniowania projektów dokumentów rządowych.

Konsultacje publiczne dokumentów rządowych, będących projektami ustaw lub projektami założeń do ustaw, podporządkowano kilku podstawowym zasadom:

- skierowanie do konsultacji publicznych projektu ustawy lub założeń może nastąpić dopiero po wpisaniu projektu tego dokumentu do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów,

¹ Uchwała nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 797 z 2013 r.).

Obywatelskie Forum Legislacji

- wyznaczenie terminu do zajęcia stanowiska w przypadku projektu założeń do ustawy krótszego niż 14 dni, a w przypadku projektu ustawy krótszego niż 21 dni od udostępnienia projektu wymaga szczegółowego uzasadnienia,
- nieprzedstawienie stanowiska w terminie organ wnioskujący może interpretować wyłącznie jako rezygnację z przedstawienia stanowiska, a nie uzgodnienie jego treści,
- organ wnioskujący może zaprosić do udziału w konferencji uzgodnieniowej przedstawicieli podmiotów przedstawiających stanowisko w ramach konsultacji publicznych lub zorganizować dla tych podmiotów odrębną konferencję uzgodnieniową,
- organ wnioskujący zobowiązany jest sporządzić raport z konsultacji publicznych.

Powyższe, a także inne przepisy nowego Regulaminu dotyczące konsultacji publicznych, dają podstawę do uczynienia rządowego procesu legislacyjnego bardziej przejrzystym i partycypacyjnym. Czy tak się jednak stanie zależy od praktyki jego stosowania. Dlatego członkowie Obywatelskiego Forum Legislacji, na przykładzie obserwacji procesu tworzenia kilkunastu projektów ustaw, od czerwca 2014 roku badają, w jaki sposób realizowane są przepisy nowego Regulaminu pracy RM, a także oceniają stopień zmian zachodzących w procesie konsultacji publicznych rządowych projektów ustaw w związku z wejściem w życie nowego Regulaminu. Jesteśmy zdania, że proces wdrażania zmian przewidzianych w nowym Regulaminie wymaga wsparcia strony obywatelskiej oraz – przede wszystkim kontroli praktyki procesu legislacyjnego. Członkowie OFL raz na kwartał przedstawiają raporty zawierające wnioski z monitoringu prac nad wybranymi dokumentami rządowymi wraz z krótkim podsumowaniem. Dwa pierwsze raporty dostępne są na http://www.batory.org.pl/programy_operacyjne/przeciw_korupcji/przejrzystosc_w_procesie_stanowienia_prawa_1/obserwacje_rzadowego_procesu_tworzenia_praw

Przedmiot obserwacji i główne wnioski z trzeciej obserwacji procesu legislacyjnego dokonanej między 27 listopada 2014 a 20 lutego 2015 roku

W okresie tym członkowie OFL prowadzili monitoring prac legislacyjnych nad następującymi rządowymi projektami ustaw oraz założeń do ustaw:

- projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw
- projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych
- projekt ustawy o oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje publiczne
- projekt założeń projektu ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego
- projekt założeń do ustawy o monitoringu wizyjnym
- projekt założeń ustawy o zmianie zasad funkcjonowania służby zagranicznej
- projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw

Obywatelskie Forum Legislacji

- [projekt ustawy o leczeniu niepłodności](#)
- [projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych](#)
- [projekt ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności \(wcześniej występował pod nazwami: projekt ustawy o rozwoju lokalnym kierowanym przez społeczność oraz projekt ustawy o wspieraniu rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego\)](#)
- [projekt ustawy o biegłych sądowych](#)
- [projekt ustawy o poradnictwie prawnym](#)
- [projekt ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie](#)
- [projekt ustawy Prawo działalności gospodarczej](#)
- [projekt ustawy o państwowym ratownictwie medycznym](#)
- [projekt ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia](#)
- [projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej](#)
- [projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw](#)

Raporty z tych obserwacji dostępne są na:

http://www.batory.org.pl/programy_operacyjne/przeciw_korupcji/przejrzystosc_w_procesie_stanowienia_prawa_1/obserwacje_rzadowego_procesu_tworzenia_prawa

Główne wnioski z trzeciej obserwacji procesu legislacyjnego

- Ciągłe znajdujemy **przypadki odstępowania od przygotowania założeń do ustawy, które nie znajdują pełnego uzasadnienia w Regulaminie**. Zgodnie z par. 5 ust.1 Regulaminu prac Rady Ministrów zasadą obowiązującą powinno być poprzedzenie etapu przygotowania projektu ustawy opracowaniem założeń, które omawiałyby najważniejsze problemy wymagające interwencji oraz koncepcje ich rozwiązania. Można z nich zrezygnować jedynie jeśli wynika to z wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów albo decyzji Rady Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów (par. 5 ust.1). *Projekt ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i informacji prawnej* został zwolniony z obowiązku opracowywania założeń, a przesłanką, na którą powołano się w tym przypadku był fakt, że wynika to z Planu Prac Rządu. Takiego powodu nie ma w treści Regulaminu. Ponieważ autorzy Uzasadnienia do projektu ustawy powołują się na obietnice zawarte w *exposé* Ewy Kopacz z 1 października 2014 roku uważamy, że rezygnacja z przygotowania założeń była decyzją polityczną, która została zastosowana wobec projektu o wysokim priorytecie, powstającego pod dużą presją czasu. Jednakże rezygnacja z tego etapu procesu legislacyjnego odebrała zainteresowanym podmiotom możliwość odniesienia się na wczesnym etapie do proponowanych rozwiązań i wpływu na kształt przyjętej koncepcji.

Obywatelskie Forum Legislacji

Takie same uzasadnienie - „projekt zwolniony z obowiązku opracowywania założeń, wynikający z Planu Prac Rządu” - dla rezygnacji z przygotowania założeń do *projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw* przedstawiło Ministerstwo Zdrowia, a do *projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw* – Ministerstwo Środowiska.

- Nadal jest **problem z reakcją ministerstw na otrzymane uwagi w trakcie konsultacji publicznych**. W Regulaminie pracy RM nie ma żadnego przepisu, który zobowiązywałby autora projektu aktu prawnego do udzielenia odpowiedzi na uwagi interesariuszy. Obowiązuje wyłącznie przedstawienie raportu z konsultacji (art. 51). Warto jednak podkreślić, że w *Zasadach konsultacji przeprowadzanych podczas przygotowywania dokumentów rządowych*, dokumencie rekomendowany do stosowania decyzją Komitetu Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2009 r. pisze się o potrzebie przekazywania interesariuszom informacji zwrotnej.

Ministerstwo Sprawiedliwości od ponad 5 miesięcy nie ustosunkowało się do uwag przesłanych do *projektu ustawy o oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje publiczne*. To samo ministerstwo od prawie 3 miesięcy nie odpowiedziało na uwagi zgłoszone do *projektu ustawy o biegłych sądowych*.

Od 4 sierpnia 2014 roku Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie opublikowało ani odniesienia się projektodawcy do uwag, ani raportu z przeprowadzonych konsultacji *projektu założeń do projektu ustawy o monitoringu wizyjnym*.

Od połowy czerwca podmioty, które przesłały uwagi do *projektu założeń ustawy o zmianie zasad funkcjonowania służby zagranicznej* oczekują na jakąkolwiek reakcję na nie.

Ponad 5 miesięcy Ministerstwo Zdrowia nie umieściło odpowiedzi na uwagi do *projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw*.

Pomimo tego, że 12 listopada 2014 roku upłynął termin zgłaszania uwag do *projektu ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych* do 14 lutego 2015 w zakładce „konsultacje” nie pojawiło się odniesienie wnioskodawcy (Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego) do zgłoszonych uwag.

Nieliczne ministerstwa odpowiadają indywidualnie na otrzymane uwagi. Jest to najbardziej pożądana forma kontaktu z interesariuszami, dającą im poczucie partnerskiego traktowania.

Najczęściej ministerstwa (np. MRiRW w odniesieniu do *projektu ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności*, czy Ministerstwo Gospodarki do *projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej*, a także *projektu założeń projektu ustawy - Prawo działalności gospodarczej*.) - przygotowują zestawienie zbiorcze uwagi wraz z krótkim odniesieniem się do nich. Dokument ten zazwyczaj przygotowany jest przed konferencją uzgodnieniową.

Czasami tego typu zestawienia przygotowywane są z dużą zwłoką. Ministerstwu Sprawiedliwości 5 miesięcy zajęło przygotowanie zbiorczego zestawienia uwag do *projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw*.

- **Nie w każdym wypadku organ wnioskujący przekazuje** – mimo określenia takiej możliwości w § 48 ust 3 Regulaminu – **zmienione wersje projektu dokumentu rządowego do ponownych konsultacji**. Ministerstwo

Obywatelskie Forum Legislacji

Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowało aż 5 wersji *projektu ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, ale* procedurze opiniowania i konsultowania poddano tylko pierwszą wersję projektu. Ponadto na platformie RPL umieszczono dokumenty świadczące o tym, że drugą wersję projektu (na kilka dni przed jej upublicznieniem) przekazano do konsultacji tylko kilku, wybranym interesariuszom.

- **Ministerstwa niezwykle rzadko korzystają z możliwości przeprowadzenia konsultacji za pomocą elektronicznej platformy www.konsultacje.gov.pl** Z 18 obserwowanych przez nas projektów tylko 4 były konsultowane za pomocą tego narzędzia (były to projekty: *ustawy o oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje publiczne* – autorstwa Ministerstwa Sprawiedliwości, *założeń projektu ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego* (Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji), *założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych* oraz *założeń projektu ustawy - Prawo działalności gospodarczej* (Ministerstwa Gospodarki)). Nowy Regulamin pracy RM wprowadził termin „konsultacje publiczne”, co w zamyśle jego twórców miało podkreślać, otwarty na wszystkich zainteresowanych charakter tego procesu. Używanie platformy elektronicznej, obok wysyłania ściśle zaadresowanych zaproszeń do wyrażenia opinii o projekcie może znacznie otworzyć ten proces.
- **Choć na konsultacje publiczne projektów ustaw dość często wyznacza się właściwy czas, nie brakuje też przykładów słabo umotywowanego skracania tego terminu.** Ministerstwo Sprawiedliwości na konsultacje *projektu ustawy o biegłych sądowych* przeznaczono jedynie 15 dni, podczas, gdy zgodnie z § 120 ust. 1 regulaminu pracy Rady Ministrów powinno nie mniej niż 21 dni. To samo ministerstwo na przedstawienie stanowisk do *projektu ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i informacji prawnej* dało wprawdzie dość długi, bo 24-dniowy termin, jednak przypadał on na przełom grudnia i stycznia, czyli okres świąteczny, co utrudniło terminowe sformułowanie uwag (niektóre organizacje uczestniczące w konsultacjach przesłały swoje uwagi już po wyznaczonej dacie).
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na zajęcie stanowiska w ramach konsultacji publicznych *projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw* dało 17 dni. Wyznaczenie krótszego terminu jest tym bardziej zaskakujące, że równoległe prowadzono konsultacje z organizacjami pracodawców i związkami zawodowymi, którym wyznaczono termin 21 dni od otrzymania zaproszenia.
Warto też podać przypadki dania dłuższego okresu na przedstawienie uwag. Ministerstwo Zdrowia na konsultacje *projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw* oraz Ministerstwo Gospodarki na skonsultowanie *projektu założeń projektu ustawy - Prawo działalności gospodarczej* przeznaczyły po 30 dni. Podobnie Ministerstwo Środowiska ze względu na okres świąteczny do 30 dni wydłużyło okres konsultacji *projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw*.
- **Ministerstwa w różny sposób przygotowują „Raport z konsultacji”.** Zgodnie z par. 51 ust.1 *Regulaminu pracy RM* raport z konsultacji obejmuje: „1) omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i

Obywatelskie Forum Legislacji

opiniowania, 2) przedstawienie wyników zaciągnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu.... 3) wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.....” Ust 2 mówi o tym co powinno zawierać omówienie wyników: „2. Omówienie wyników konsultacji publicznych i opiniowania wskazuje podmioty, które przedstawiły stanowisko lub opinię, oraz zawiera omówienie tych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący.” Praktyka przygotowywania raportów z konsultacji jest jeszcze bardzo krótka, niemniej wydaje się, że intencją twórców *Regulaminu* wprowadzających nowy dokument – „Raport z konsultacji” było wzmocnienie znaczenia procesu konsultacyjnego, co miało się objawiać obowiązkiem przygotowywania oddzielnego, analitycznego dokumentu sprawozdającego przebieg i rezultaty procesu konsultacji publicznych. Takim właśnie dokumentem wydaje się być raport z konsultacji *projektu założeń projektu ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego* (Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji) czy *projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych* (Ministerstwa Gospodarki. Ministerstwo Rolnictwa jako raport z konsultacji *projektu ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności* przedstawiło tabelę zawierającą zbiorcze zestawienie nadesłanych uwag wraz z krótkim odniesieniem się do nich. Jest to ten sam dokument, który wcześniej stanowił odpowiedź na uwagi interesariuszy. Taki dokument trudno uznać za właściwy raport z konsultacji.

Tak samo postąpiło Ministerstwo Zdrowia w przypadku *projektu ustawy o leczeniu niepłodności*.

- Jak wynika z analizy dokumentów oraz z informacji pozyskanych od organizacji pozarządowych **nie wszystkie dokumenty, w tym przesłane i zgłoszone uwagi oraz opinie są publikowane na platformie RPL**. Pomimo upływu niemal pół roku od terminu zgłaszania uwag do *projektu ustawy o leczeniu niepłodności* i niemal 5 miesięcy do *projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw* Ministerstwo Zdrowia nie umieściło ich w serwisie RPL.

Na stronie Rządowego Centrum Legislacji nie opublikowano dotychczas (mimo upływu 4 miesięcy) żadnych dokumentów złożonych w ramach konsultacji publicznych *projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw*, choć opinie takie zostały wysłane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Ministerstwo Gospodarki nie opublikowało wszystkich otrzymanych uwag do *założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej* – choć odniosło się do nich w zestawieniu zbiorczym uwag.

Brakuje między innymi protokołu z posiedzenia Stałego Komitetu RM oraz wszystkich pism z drugiego procesu uzgodnień międzyresortowych *projektu ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności*, który został 6 lutego przekazany do sejmu. Podobnie brakuje części pism z uwagami do *projektu ustawy o biegłych sądowych* tworzonego w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Tymczasem zgodnie z treścią §52 ust. 3 *Regulaminu* udostępnieniu na platformie RPL podlegają wszelkie dokumenty dotyczące prac nad projektem. Może to mieć również konsekwencje dla poprawnej realizacji innych zasad tworzenia dokumentów rządowych. Nie wiadomo na podstawie, jakich uwag organ wnioskujący dokonuje stosownych rozstrzygnięć co do ich ewentualnego uznania (§48 ust. 1 oraz §49 ust. 2).

Obywatelskie Forum Legislacji

- Część **dokumentów umieszczana jest na platformie RPL z dość dużą zwłoką**. W przypadku niektórych dokumentów (w tym tych przedłożonych w toku konsultacji publicznych) w ramach prac nad *projektem ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności* ich publikacja zajęła ponad dwa miesiące od ich przekazania. W tym kontekście warto również zauważyć, że długie przerwy w udostępnianiu dokumentów na platformie RPL mogą sugerować obserwatorom procesu legislacyjnego, że prace zostały przerwane, gdy tymczasem podejmowane są działania legislacyjne.
- **Sporadycznie kieruje się zaproszenie do wzięcia udziału w konferencji uzgodnieniowej** do podmiotów, które konsultowały dany projekt, mimo, że taką możliwość daje § 47 Regulaminu. Wskazane jest, aby takie zaproszenia były przekazywane szczególnie w przypadku możliwych kontrowersji wokół proponowanych zmian. Ze wszystkimi zainteresowanymi uzgadniano poprawki zgłoszone do *projektu założeń projektu ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego* autorstwa Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, oraz do *projektu założeń projektu ustawy - Prawo działalności gospodarczej* przygotowanego w Ministerstwie Gospodarki. Natomiast Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaproszenie na konferencję uzgodnieniową *projektu ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych* wystosowało tylko do Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Rządowego Centrum Legislacji. Ministerstwo Rolnictwa na konferencję uzgodnieniową *projektu ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności* zaprosiło wyłącznie 9 instytucji państwowych. Podobnie Ministerstwo Sprawiedliwości zaproszenie na konferencję uzgodnieniową *projektu ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i informacji prawnej* skierowało wyłącznie do przedstawicieli wybranych resortów oraz RCL, UOKiK i GIODO; a na konferencję uzgodnieniową (w ostatniej chwili odwołaną) *projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw* - zaprosiło ministerstwa, Prokuratorię Generalną i UOKiK. Ministerstwo Gospodarki w ogóle zrezygnowało z organizacji konferencji uzgodnieniowej *projektu założeń projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej* – choć dokument ten wzbudził – zarówno w ramach konsultacji, jak i uzgodnień – zasadnicze kontrowersje.
- **W przypadku zawieszenia prac nad projektem aktu prawnego nie ma zwyczaju informowania o tym opinii publicznej**. A nawet jak to miało miejsce podczas prac nad *projektem ustawy o oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje publiczne* dziennikarzom podawano informacje nieprawdziwe. (W połowie stycznia rzeczniczka Ministerstwa Sprawiedliwości poinformowała dziennikarkę, że prace nad projektem są kontynuowane. Na 29 - 30 stycznia miano zwołać konferencję uzgodnieniową z udziałem ministerstw i innych instytucji publicznych, a 5 – 6 lutego z udziałem instytucji, które przesłały uwagi w ramach konsultacji publicznych. Nic takiego nie nastąpiło.)

Obywatelskie Forum Legislacji

Podobnie postępuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych z *projektem założeń do projektu ustawy o monitoringu wizyjnym*. Od sierpnia prace nad projektem nie posunęły się do przodu, chociaż minister informował za pośrednictwem serwisu Twitter, że nowy projekt będzie gotowy do końca stycznia 2015.

Na platformie RPL w zakładce dotyczącej *projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw* data ostatniej modyfikacji to 4 września 2014. Brak jakiegokolwiek informacji o przyczynach zawieszenia prac nad projektem.

Od końca września nie umieszczono żadnych nowych dokumentów dotyczących *projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw*. Nie ma również żadnej informacji na temat zawieszenia lub porzucenia prac nad projektem, choć w odpowiedzi z 31.10.2014 na interpelację poselską Podsekretarz Stanu w MPiPS poinformowała, że ze względu na zgłoszone uwagi część propozycji zostanie wycofana z projektu.

- Pragniemy zauważyć, że dzięki **nowemu interfejsowi** platformy Rządowego Procesu Legislacyjnego korzystanie z serwisu jest łatwiejsze i bardziej intuicyjne, a zamieszczone w nim informacje – znacznie bardziej czytelne. Niestety ciągle **większość dokumentów umieszczanych na RPL jest w formatach nieedytowalnych**. Co bardzo utrudnia między innymi przygotowanie uwag do nich.

Dlatego warto zauważyć przykłady (*projekt ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i informacji prawnej; projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw* czy *projekt ustawy o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw*) upubliczniania dokumentów w wersjach edytowalnych.

- **Forma niektórych projektów aktów prawnych pozostawia wiele do życzenia**. Rada Legislacyjna w swojej opinii o *projekcie ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności* zwróciła uwagę na liczne nieścisłości terminologiczne oraz niejasny i nieprecyzyjny język projektu – co, jak przypomniano jest postępowaniem wbrew „Zasadom techniki prawodawczej”.

Warszawa, 26 lutego 2015 roku

Członkowie Obywatelskiego Forum Legislacji

Obywatelskie Forum Legislacji działa przy Fundacji im. Stefana Batorego od 2008 roku. W jego skład wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, kancelarii prawniczych, środowiska akademickiego oraz lobbyści. Celem Forum są działania na rzecz poprawy jakości prawa, transparentności procesu jego stanowienia oraz poszerzenia partycypacji obywateli w tym procesie. Więcej o Forum można przeczytać na stronie:

http://www.batory.org.pl/programy_operacyjne/przeciw_korupcji/przejrzystosc_w_procesie_stanowienia_prawa_1

Adres: Obywatelskie Forum Legislacji Fundacja im. Stefana Batorego 00-215 Warszawa, ul. Sapieżyńska 10 a, tel. 22 536 02 58 gkopinska@batory.org.pl
http://www.batory.org.pl/programy_operacyjne/przeciw_korupcji/przejrzystosc_w_procesie_stanowienia_prawa_1